

Białystok, dnia 31. 07.2012 r.

BKF. 0711.5.2012

Szanowna Pani
Dorota Łapiak
Dyrektor Muzeum Rolnictwa
im. Ks. Krzysztofa Kluka
w Ciechanowcu
ul. Pałacowa 5
18-230 Ciechanowiec

Na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 6 Ustawy o samorządzie województwa (j.t. Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1590 z późn. zm.), w związku z art. 247 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 157, poz. 1240) i § 148 ust. 3 i 4 Uchwały Nr 171/2565/09 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku oraz na podstawie rocznego planu kontroli zewnętrznej w Muzeum Rolnictwa im. Ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, przeprowadzono kontrolę z zakresu: kontroli realizacji celów i zadań w powiązaniu z uchwałą budżetową przychodów i kosztów za okres: 2010 i 2011 r. Wyniki kontroli opisano w protokole z dnia 14.06.2012 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w Jednostce.

Na podstawie § 17 Uchwały Nr 209/3184/10 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 26.01.2010 r. w sprawie zasad i trybu wykonywania kontroli zarządczej w wojewódzkich samorządowych jednostkach organizacyjnych; pismem z dnia 21.06.2012 r. znak FA/S/090/1/12 złożyła Pani zastrzeżenia i wyjaśnienia, które zostały uwzględnione i potraktowane, jako częściowa realizacja zaleceń pokontrolnych. Dotyczy to:

- zobowiązania się do zmiany umów najmu (które nie były rewaloryzowane od 2003 r.) i podwyższenia wysokości czynszów w wynajmowanych mieszkaniach służbowych pracownikom Muzeum, (dotyczy pkt. 3.2.4.1. protokołu kontroli),
- zobowiązania się do zgodnego z obowiązującymi przepisami sporządzania sprawozdawczości Rb-N (dotyczy pkt. 3.7.4 i 3.14.2 protokołu kontroli),
- podjęcia działań wprowadzających w Muzeum zasady ewidencji osób korzystających z noclegów na terenie Muzeum zgodnych z przepisami wskazanymi w protokole kontroli tj. z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (j.t. z 2006 r. Nr 139, poz. nr 993) (dotyczy pkt. 3.9.4.2.3. protokołu kontroli),
- podjęcia działań zmierzających do dostosowania zakupu i magazynowania drewna opałowego do rzeczywistych potrzeb Muzeum (dotyczy pkt. 3.10.2.1. protokołu kontroli),
- podjęcia działań dotyczących fizycznej likwidacji za pośrednictwem Firmy zajmującej się utylizacją sprzętu elektronicznego - środków trwałych, wyposażenia i sprzętu zużytego na skutek nieodwracalnego uszkodzenia oraz utraty właściwości (wyksięgowanego z ewidencji roku 2010 i 2011) zakwalifikowanego do likwidacji na podstawie orzeczeń komisji - zatwierdzonych przez Dyrektora Muzeum (dotyczy pkt. 5.2.2. i 5.3.2. protokołu kontroli),
- zobowiązania się do wprowadzenia aktualizacji zarządzenia wewnętrznego w sprawie procedury postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz aktualizacji stosowanych wzorów ewidencji przebiegu pojazdów (dotyczy pkt. 6.1. i 8.4.1. protokołu kontroli).

Pozostałe stwierdzone nieprawidłowości, które nie zostały uwzględnione na podstawie w/w wyjaśnień dotyczyły:

1. Stwierdzonych przypadków nie przestrzegania zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, wynikającej z art. 44 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (oraz z art. 27 ust. 1. ustawy z dnia 25 października 1991 r. *o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej* (j.t. Dz.U. z 2001 Nr 13, poz. 123 z późn. zm.) zgodnie z którym „Instytucja kultury gospodaruje samodzielnie przydzieloną i nabytą częścią mienia oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadami efektywności ich wykorzystania”, a mianowicie:

a) Na podstawie zapisów księgowych za 2011 r. konta księgowego 700-1-08 *Organizacja imprez, konferencji*, dokonano analizy opłacalności organizowania jednego z w/w spotkań, porównując przychody oraz koszty organizacji konferencji Dyrektorów WZMiUW; stwierdzono, że nie uzyskano z tego przedsięwzięcia wymiernych efektów ekonomicznych dla Muzeum.

Po przeanalizowaniu w/w zastrzeżeń do protokołu - dokonano weryfikacji analizy opłacalności organizacji przez Muzeum w 2011 r. w/w konferencji. W protokole kontroli pkt. 3.9.4.4. do kosztów przedsięwzięcia zaliczona została nieprawidłowa kwota: 1.235,30 zł, liczona jako iloczyn ceny netto i ilości noclegów zapewnionych osobom biorącym udział w konferencji. W rzeczywistości powinna to być kwota: 2.315,70 zł liczona jako iloczyn rzeczywistego kosztu przypadającego na 1 osobodobę (łączna kwota kosztów zidentyfikowanych w 2011 r. poniesionych na bazę noclegową – 52.586,59 zł, wyliczona w pkt. 3.9.4.2.1. protokołu kontroli - dzielona przez liczbę noclegów udzielonych w 2011 r. – 704 szt.) i ilości noclegów osób uczestniczących w konferencji wynajmujących miejsca noclegowe Muzeum (31 osób).

Przeliczona, prawidłowa kwota kosztów bazy noclegowej Muzeum wpłynie na zwiększenie straty na organizacji powyższej konferencji z 735,20 zł do 1.815,60 zł (bez kosztów wynajęcia sali konferencyjnej w pałacu Starzeńskich oraz sali kominkowej w Dworze z Siemion).

(pkt. 3.9.4.4. protokołu kontroli)

b) W 2010 i w 2011 roku poniesiono część kosztów na reprezentację nie wynikających z zadań statutowych, a dotyczących m. innymi zakupów zniczy, wiązanek i wieńców pogrzebowych oraz wiązanek okolicznościowych, zakupionych z okazji zdarzeń kościelnych, złożonych na grobach zmarłych pracowników w dniu Św. Zmarłych, czy imienin oraz przekazanych dostojnikom kościelnym.

W 2011 r. poniesiono koszt usługi cateringowej w kwocie netto 2.407,41 zł związany ze spotkaniem Rady Muzealnej (faktura VAT nr 258/2011 z dnia 23.09.2011 r.), który nie wynikał z obowiązujących w tym zakresie przepisów art. 11 ust.7a i 7b ustawy *o muzeach* (Dz.U. z 1997 r. Nr 5, poz. 24 z późn. zm.).

(pkt 3.3.1.6., 3.10.4. oraz 3.10.2.3. protokołu kontroli)

c) Wynajmując miejsca noclegowe będące w zasobach Muzeum - nie zawsze brano pod uwagę względy ekonomiczne, a mianowicie nie zawsze dbano o zwiększenie dochodów własnych i jednocześnie zmniejszenie obciążenia związanego z utrzymaniem bazy noclegowej. Świadczył o tym ujemny wynik 22 tys. zł na tej działalności. Przyczyniły się do tego bardzo wysokie koszty ogrzewania pomieszczeń, które stanowiły prawie 65 % zidentyfikowanych kosztów, (na które zgodnie z uzyskanym wyjaśnieniem Muzeum nie miało wpływu), ale także stosowanie wysokich upustów podczas wynajmowania pomieszczeń w stosunku do obowiązującego cennika.

Stwierdzono, że w obowiązującym cenniku towarów i usług zawarte zostały zapisy dotyczące prawa stosowania upustu w stosunku do cen określonych w cenniku przez Dyrektora Muzeum. Jednocześnie nie zawarto przypadków stosowania wysokości lub dolnych granic powyższych upustów. W 2011 r. Muzeum udzieliło 70 noclegów (plener malarski) z 60% upustem od obowiązującego cennika, 41 noclegów (plener malarski) z 50 % upustem oraz 44 noclegów z 30 % upustem.

W przypadku kosztów ponoszonych na apartamenty znajdujące się na terenie budynku pałacu nie analizowano wysokiego kosztu zainstalowanej telewizji cyfrowej, który pochłaniał 80% uzyskanych z wynajmu przychodów.

(pkt. 3.9.4.2., 3.9.4.2.1., 3.9.4.2.2. i 3.9.4.4. protokołu kontroli)

d) Nie dokonywano rewaloryzacji czynszów w zawartych umowach dotyczących wynajmu terenu przy bramie głównej Muzeum (umowa z 1998 r.) oraz z pracownikami własnymi dotyczącymi wynajmu pomieszczeń mieszkalnych (umowy z 2003 r.).

(pkt. 3.2.4.1. oraz 3.9.4.1. protokołu kontroli)

e) Jednostka w 2011 r. ponosiła koszty związane z zakupem środków higieny osobistej oraz środków spożywczych pracownikom, a także stażystom na podstawie obowiązującego Zarządzenia Dyrektora Nr 6/2005 z dnia 07.03.2005 r. w sprawie ustalenia norm przydziału środków czystości dla pracowników muzeum; wydawana była sukcesywnie herbata, ręczniki, mydła i żele do mycia rąk.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Pracodawca nie ma obowiązku wydawania środków czystości poszczególnym pracownikom, jeśli umożliwił im korzystanie z nich w umywalniach gdzie zainstalowano dozowniki mydła, papierowe ręczniki albo suszarki do rąk (np. dla pracowników biurowych), jak to ma miejsce w pomieszczeniach sanitarnych Muzeum na parterze i I piętrze pałacu.

Do wydawania herbaty nie zobowiązują Pracodawcę natomiast żadne przepisy prawa pracy. Zgodnie z art. 232 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeksu pracy „pracodawca jest obowiązany zapewnić pracownikom zatrudnionym w warunkach szczególnie uciążliwych, nieodpłatnie, odpowiednie posiłki i napoje, jeżeli jest to niezbędne ze względów profilaktycznych. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje tych posiłków i napojów oraz wymagania, jakie powinny spełniać, a także przypadki i warunki ich wydawania.” (mowa o nich w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy (t. j. Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650) oraz Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz. U. z 1996r. Nr 60, poz. 279). W powyższych rozporządzeniach wymieniana jest jedynie woda i inne napoje, natomiast zgodnie z interpretacjami podatkowymi (przykład stanowi interpretacja Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z dnia 26.03.2009 r. nr IBPBII/1/415-39/09/HK oraz Urzędu Skarbowego w Zduńskiej Woli z dnia 16.03.2006 nr US.IA-415/5/2006) herbata nie jest napojem, lecz artykułem spożywczym. Co więcej, zgodnie z powyższymi interpretacjami: „skoro każdy pracownik otrzyma opakowania herbaty, świadczenie to nie może korzystać ze zwolnienia od podatku dochodowego od osób fizycznych w myśl art. 21 ust.1 pkt. 11 ustawy” (o podatku dochodowym od osób fizycznych) „do zwolnienia tych świadczeń rzeczowych z podatku”.

(pkt. 3.10.3. protokołu kontroli)

2. Podczas kontroli gospodarki paliwowej prowadzonej i rozliczanej w Muzeum stwierdzono, że do posiadanych samochodów, t.j. Toyota Corolla Verso, Mercedes Benz

Sprinter oraz Volkswagen Transporter, Muzeum nie ustalono i nie stosowano rzeczywistych norm spalania (zużycia) paliwa w warunkach letnich i zimowych na przejechanych 100 km. Stwierdzono, że kontrola gospodarki paliwowej przebiegała na zasadzie matematycznych obliczeń, w postaci wyliczenia procentu zużycia paliwa ponad określoną normę fabryczną danego samochodu. Analiza wyrywkowo wybranych okresów rozliczeniowych, wykazała, że w każdym przypadku dochodziło do zużycia paliwa ponad normę przewidzianą przez producenta, np.:

- w miesiącu lutym 2010 r.:
Mercedes Sprinter nr rej. BWM 94HA zużycie ponad normę o 17 %;
Toyota Corolla nr rej. BWM 10GC zużycie ponad normę o 24 % ,
Volkswagen Transporter nr rej. LMG 2270 zużycie ponad normę o 10 %,
- w miesiącu lutym 2011 r.:
Mercedes Sprinter nr rej. BWM 94HA zużycie ponad normę o 36 %;
- w miesiącu sierpniu 2011 r.:
Mercedes Sprinter nr rej. BWM 94HA zużycie ponad normę o 22 %;
Toyota Corolla nr rej. BWM 10GC zużycie ponad normę o 15 %.

Wielkość spalania paliwa nad normę bywała większa od normy fabrycznej w przedziale od ok. 10 do ponad 24 %.

W trakcie kontroli nie okazano kontrolującym dokumentów świadczących o jakiegokolwiek reakcji ze strony Muzeum celem ustalenia przyczyn tak dużej rozpiętości spalania ponad normę fabryczną danego pojazdu. Dokumentacja Jednostki nie wyjaśniała przyczyn przekroczenia przyjętych norm zużycia paliwa.

(pkt 8.4.3. protokołu kontroli)

3. W 2010 r. stwierdzono naruszenie art. 229 § 4 Kodeksu Pracy (Dz.U. z 1998 r., Nr 21, poz. 94 j.t.) poprzez nieterminowe wykonanie przez niektórych pracowników Muzeum okresowych badań lekarskich.

(pkt. 4.9.1 protokołu kontroli)

Mając na uwadze ustalenia kontroli, na podstawie § 17 Uchwały Nr 209/3184/10 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 26.01.2010 r. w sprawie zasad i trybu wykonywania kontroli zarządczej w wojewódzkich samorządowych jednostkach organizacyjnych oraz stanowisko Dyrektora Jednostki, wyrażone w treści pisma FA/S/090/1/12 z dnia 21.06.2012 r., – w celu zapewnienie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, o której mowa w art. 68 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych (Dz.U. z 2009 r., Nr 157 poz. 1240 z późn. zm.), zalecam:

1. Gospodarując środkami publicznymi starać się uzyskiwać najlepsze efekty z danych nakładów, zachowując zasady wyrażone w treści art. 44 ust. 3 pkt 1 aktualnie obowiązującej ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz art. 27 ust. 1. ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (j.t. Dz.U. z 2001 Nr 13, poz. 123 z późn. zm.), a mianowicie:

– podczas organizacji różnych imprez, konferencji zadbać w miarę możliwości o wymierne efekty ekonomiczne dla Muzeum a przynajmniej o zwrot poniesionych kosztów własnych,

– ograniczyć koszty reprezentacyjne do niezbędnych, związanych ściśle z działalnością Muzeum,

– ponosić koszty spotkań Rady Muzealnej zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami wynikającymi z ustawy *o muzeach* (Dz.U. z 1997 r. Nr 5, poz. 24 z późn. zm.),

– wynajmując miejsca noclegowe będące w zasobach Muzeum - zadbać o zwiększenie dochodów własnych i jednocześnie zmniejszenie obciążenia związanego z utrzymaniem bazy noclegowej. Przeanalizować koszty utrzymania miejsc noclegowych (zwłaszcza rosnących kosztów oleju opałowego, spowodowanych rosnącymi cenami paliwa) szukając rozwiązań mających na celu minimalizację kosztów utrzymania pomieszczeń.

Uzupełnić obowiązujący w Jednostce cennik towarów i usług o zapisy dotyczące wysokości lub dolnych granic stosowania upustów stawek czynszu w Jednostce.

– dbając o przychody Jednostki w zawartych umowach rewaloryzować stawki czynszów o wskaźniki inflacji,

– wprowadzić zmiany do obowiązujących zasad związanych z zakupem środków higieny osobistej oraz środków spożywczych w Muzeum do obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa pracy i rozporządzeń Ministra Pracy i Polityki Socjalnej oraz Rady Ministrów w zakresie wydawania środków bhp oraz napojów (tzn. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 26 września 1997 r. w *sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy* (j.t. Dz.U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 z późn. zm. oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996r. w *sprawie profilaktycznych posiłków i napojów* (Dz. U. z 1996r. Nr 60, poz. 279 ze zm.).

W miarę możliwości technicznych - umożliwić wszystkim pracownikom Jednostki dostęp do łazienek wyposażonych w środki czystości oraz ręczniki papierowe lub suszarki do rąk, rezygnując jednocześnie z indywidualnego przydziału ręczników i mydła.

2. Mając na uwadze zapis art. 68 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, 1240 z późn. zm.), zgodnie z którym celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności zarządzania ryzykiem, zaleca się ustalenie norm rzeczywistego spalania paliwa do wykorzystywanych w Jednostce samochodów, tak by rzetelnie prowadzić gospodarkę samochodową. Dokonywać (udokumentowanej) skutecznej kontroli gospodarki paliwowej. W przypadku wystąpienia spalania ponad ustaloną normę, ustalać jej przyczyny oraz wyciągnąć odpowiednie konsekwencje wobec winnych pracowników.

3. Dodatkowo w związku ze stwierdzonymi niedociągnięciami podczas przeprowadzania skontrum zbiorów bibliotecznych; zalecam bezwzględnie przestrzegać zasady wynikające z Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29.10.2008 r. w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliotecznych (Dz. U. z 2008, Nr 205, poz. 1283).

4. Bezwzględnie przestrzegać zasadę wynikającą z art. 229 § 4 Kodeksu Pracy – zobowiązać pracowników do terminowego wykonywania okresowych badań lekarskich pamiętając, że „Pracodawca nie może dopuścić do pracy pracownika bez aktualnego orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku.”.

5. Wyeliminować inne niedociągnięcia stwierdzone w protokole kontroli.

O sposobie wykonania powyższych zaleceń, jak również własnych zobowiązań zawartych w wyjaśnieniach do protokołu (pismo nr FA/S/090/1/12) proszę powiadomić Marszałka Województwa Podlaskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia. W przypadku dokonywania korekt, zmiany umów, zarządzeń itp. proszę o przekazanie kserokopii dokumentów potwierdzających wprowadzone zmiany.

Z poważaniem

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Jarosław Zygmunt Dworzański

Do wiadomości:

1. Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego
2. a/a